

Agenda initiatief Naar een inclusief Zaanstad: knelpuntenaanpak

Inleiding

In Nederland heeft iedereen recht op volledige en gelijkwaardige deelname aan de samenleving. Toch ervaren mensen met een beperking nog steeds belemmeringen op verschillende terreinen zoals openbare ruimte, vervoer, werkgelegenheid en/of onderwijs. Dit betekent dat zij nog steeds niet volwaardig kunnen deelnemen aan het dagelijks leven.

Het VN-Verdrag Handicap, dat Nederland in 2016 heeft geratificeerd, verplicht overheden om de samenleving toegankelijk en inclusief te maken voor iedereen. Gemeenten spelen hierin een sleutelrol. Steden zoals Utrecht, Rotterdam en Amsterdam hebben al beleidsplannen opgesteld waarin ze concrete doelstellingen en tijdspaden vastleggen om drempels te verminderen. Zaanstad heeft de afgelopen jaren ook verbeteringen doorgevoerd, maar een structureel plan ontbreekt nog.

Daarom pleiten wij voor een Masterplan VN-Verdrag Handicap, waarin we samen met belanghebbenden 100 concrete knelpunten identificeren en deze in de komende vijf jaar structureel oplossen.

Dit plan moet ambitieus maar realistisch zijn, met oog voor de financiële haalbaarheid. We maken hierbij optimaal gebruik van onder andere landelijke subsidies, Europese fondsen en samenwerkingen met bedrijven en maatschappelijke partners.

Het VN-Verdrag Handicap en de verantwoordelijkheden van gemeenten

Het VN-Verdrag Handicap verplicht gemeenten om drempels voor mensen met een beperking weg te nemen en inclusie te bevorderen. De kernverplichtingen zijn:

- *Toegankelijkheid garanderen*
Openbare gebouwen, wegen, vervoer en digitale diensten toegankelijk maken.
- *Inclusieve werkgelegenheid bevorderen*
Mensen met een beperking eerlijke kansen geven op de arbeidsmarkt.
- *Onderwijs toegankelijk maken*
Scholen en opleidingsinstituten aanpassen aan de behoeften van mensen met een beperking.
- *Zorg en ondersteuning organiseren*
Goede voorzieningen bieden voor zelfstandig leven.
- *Bewustwording en inclusie vergroten*

De maatschappij bewuster maken van de rechten en mogelijkheden van mensen met een beperking.

Andere gemeenten, zoals Utrecht en Amsterdam, hebben al actieplannen opgesteld met concrete doelstellingen en meetbare resultaten. Zaanstad kan hierop aansluiten met een eigen Masterplan.

Wat de gemeente Zaanstad tot nu toe gedaan heeft

De gemeente Zaanstad heeft de afgelopen jaren diverse initiatieven ontplooid om de toegankelijkheid en inclusie te verbeteren. Hieronder volgt een overzicht van de hoofdmaatregelen:

1. Toegankelijkheid in de openbare ruimte

Herinrichting van stoepen en pleinen met het oog op de toegankelijkheid.

(Blinde)geleidelijnen aangelegd en verbreed.

Aanpassingen aan openbare gebouwen om deze rolstoelvriendelijker te maken.

2. Mobiliteit en openbaar vervoer

Toegankelijkheid van bushaltes verbeterd in samenwerking met vervoersbedrijven.

Extra inspanningen om OV beter toegankelijk te maken voor mensen met een beperking.

WMO-vervoer uitgebreid en verbeterd.

3. Werk en participatie

Deelname aan programma's die de werkgelegenheid voor mensen met een beperking bevorderen.

Initiatieven voor sociaal ondernemerschap en het stimuleren van inclusieve werkplekken.

Afspraken met bedrijven om met een beperking ook een werkplek te bieden.

4. Inclusie en bewustwording

Samenwerking met belangenorganisaties om de bewustwording te vergroten.

Regelmatige gesprekken met ervaringsdeskundigen over knelpunten en verbeteringen.

Informatiecampagnes over toegankelijkheid en inclusie.

5. Digitale toegankelijkheid

Verbeteringen aan de gemeentelijke website en online dienstverlening.

Informatievoorziening in begrijpelijke taal en met toegankelijkheidsopties voor blinden en slechtzienden.

Ondanks deze inspanningen ondervinden veel inwoners met een beperking nog steeds obstakels in hun dagelijks leven. Daarom is een gestructureerde aanpak nodig.

Masterplan VN-Verdrag Handicap: 100 knelpunten in 5 jaar oplossen

Om serieus uitvoering te geven aan het VN-Verdrag Handicap stellen wij voor om samen met belanghebbenden een Masterplan VN-Verdrag Handicap op te stellen. Dit plan richt zich op het oplossen van 100 concrete knelpunten binnen vijf jaar.

- *Stap 1: Inventariseren van knelpunten*

We brengen in kaart welke problemen inwoners met een beperking ervaren in Zaanstad. Dit gebeurt samen met:

- Adviesraden
- Belangenorganisaties voor mensen met een beperking en ouderen
- Ervaringsdeskundigen uit de Zaanse samenleving
- Lokale ondernemers, vervoersbedrijven en woningcorporaties

De focus ligt op toegankelijkheid, werk, onderwijs, zorg en mobiliteit.

- *Stap 2: Prioriteiten stellen*

Niet alle knelpunten kunnen tegelijk worden aangepakt. Daarom stellen we prioriteiten:

- Snelle verbeteringen: kleine aanpassingen, zoals het verlagen van drempels en verbeteren van zebrapaden, kunnen op korte termijn worden uitgevoerd.

- Structurele verbeteringen: grotere projecten, zoals herinrichting van straten en gebouwen, worden in fasen gepland.
- Financiële haalbaarheid: de gemeente onderzoekt welke maatregelen gefinancierd kunnen worden met bestaande subsidies en waar aanvullende middelen nodig zijn.
- *Stap 3: Uitvoering en monitoring*
 Een jaarlijks actieplan met heldere doelen en deadlines.
 Voortgangsrapportages om inzichtelijk te maken welke knelpunten worden aangepakt.
 Een toegankelijkheidsmeldpunt, waar inwoners problemen kunnen melden en de voortgang kunnen volgen.

Financiering en subsidies

Het Masterplan moet financieel haalbaar zijn. Daarom kunnen verschillende financieringsbronnen ingezet worden waaronder:

- Landelijke subsidies, zoals het Gebiedsgerichte aanpak-fonds en inclusiebudgetten.
- Europese fondsen, zoals ESF+ voor werkgelegenheid en sociale inclusie.
- Maatschappelijke initiatieven en fondsen die zich richten op inclusie en toegankelijkheid.
- Samenwerkingen met bedrijven, woningcorporaties en vervoersmaatschappijen.

Andere gemeenten hebben aangetoond dat een slimme combinatie van deze financieringsbronnen de kosten kan verlichten en structurele verbeteringen mogelijk maakt.

Vragen aan de raad:

- 1. Bent u het met ons eens dat we ambitieuzer kunnen zijn in het realiseren van een toegankelijk Zaanstad?**
- 2. Wat vindt u van het voorstel om een masterplan te maken waarbij in vijf jaar tijd 100 concrete knelpunten opgelost worden?**
- 3. Welke belanghebbenden en/of vertegenwoordigers zouden volgens u hierbij betrokken kunnen worden?**
- 4. Hoe kunnen we volgens u de financiële haalbaarheid van dit masterplan vergroten?**
- 5. Als we dit initiatief omzetten in een motie, wat wilt u ons dan meegeven met betrekking tot:**
 - a. meetbare doelen;**
 - b. het aantal/ de frequentie van voortgangsrapportages en evaluaties;**
 - c. eventuele andere overwegingen?**

Nick Hendriks

CDA

Annemarie van Nieuwamerongen

VVD